

Asia: VN/27997/2023

Lausuntopyyntö Kansallisesta ruokastrategiasta 2040

Luku 3.1: Reiluus ja kannattavuus

Yleisiä huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.1: Kannattavuus ja reiluus

-

Strateginen tavoite 1: Arvonlisä jakautuu aiempaa tasaisemmin ruokaketjussa

Huomioita ja havaintoja

Suomen Mehiläishoitajain Liitto SML Ry haluaa nostaa esiin reiluuden ja kannattavuuden osalta sen vakavan ja kannattavuutta uhkaavan asian, että Euroopan ulkopuolelta kotimaisien kauppojen hyllyille virtaavien vahvojen vääreännösepäilyjen alaisien hunajien pääsy kauppojen hyllyille estetään kaikin mahdollisin tavoin. Viranomaistyöskentely on meneillään, mutta työ on hidasta. Valintoihin kotimaisen tuottajan ja hunajantuotannon puolesta ja samalla kansallisen pölytysvalmiuden varmistamiseksi vaaditaan toimia niin päivittäistavarakaupoilta tiukkojen linjauksien kautta kuin kuluttajilta valveutuneen ostokäytöksen merkeissä. Hyvä hunaja tulee läheltä.

Strateginen tavoite 2: Ruokavienti ja kansainvälinen kilpailukyky kasvaa

Huomioita ja havaintoja

Suomen Mehiläishoitajain Liitto SML Ry kannustaa hyödyntämään mehiläispölytystä tuotantopanoksena osana kansainvälisen kilpailukykyyn kasvattamista ja ruokaviennin edistämistä. Mehiläispölytyksen avulla Suomessa voidaan harjoittaa erikoiskasvituotantoa, joka on pohjoisiin olosuhteisiin sopeutunutta ja kansainvälisillä areenoilla tunnettua laadukkaana ja puhtaana ravintona. Mahdollisuuksia erikoiskasviviljelyyn on paljon ja niitä ei juurikaan ole tähän mennessä hyödynnetty.

Strateginen tavoite 3: Ruoka-ala on houkutteleva ja reilu

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 4: Tuotantoeläinten hyvinvointi lisääntyy ja lisää väliotsikko

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 5: Reilu datatalous luo arvoa ruokajärjestelmään

Huomioita ja havaintoja

-

Luku 3.2: Huoltovarmuus

Yleisiä huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.2: Huoltovarmuus

Suomen Mehiläishoitajain Liitto SML Ry toteaa, että on hienoa, että yhteistä ruokastrategiaa laaditaan huoltovarmuuden näkökulmasta. Mehiläispölytys on merkittävä tuotantopanós maataloudelle, sillä sen avulla voidaan saavuttaa jopa 30% suurempi sato, minkä lisäksi hyönteispölytys lisää merkittävästi sadon laatua kuten kokoa, väriä ja säilyvyyttä. Huoltovarmuuden kannalta on siis erittäin tärkeää, että mehiläispölytys tunnustetaan ja tunnustetaan tuotantopanoksena. Mehiläispölytyksen tuottaman lisäarvon arvioidaan olevan jopa 60-70 miljoonaa euroa Suomen maataloudelle vuosittain.

Strateginen tavoite 1: Riskienhallinta vahvistuu ruokajärjestelmässä

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 2: Ruuantuotannon jatkuvuus turvataan

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 3: Tuotantopanosten omavaraisuusaste nousee

Huomioita ja havaintoja

Suomen Mehiläishoitajain Liitto SML Ry huomauttaa, että tuotantopanosten omavaraisuuden nostossa tulee huomioida myös kotimaisen tuotannon satomäärien ja -laadun maksimoiminen. Tähän apuna on hyönteispölytteisten kasvien osalta kotimainen mehiläispölytys, joka on tunnustettavana tuotantopanoksena. Kansallisen pölytyspalveluverkoston avulla voidaan saavuttaa merkittävää hyötyä kotimaisen ruoan tuotannon edistämässä.

Lisäksi tällä hetkellä, etenkin tomaattiviljelmillä käytettävä kimalaispölytys on täysin tuontikimalaisten varassa. Tuotantopanosten omavaraisuuden näkökulmasta on siksi pyrittävä edistämään myös kotimaisten kimalaisten ammattimaista kasvatusta kasvihuoneviljelmien tarvitsemaan pölytyskäyttöön.

Strategisen tavoitteen luonnokseen on kirjattu tuotantopanoksien omavaraisuuden nostosta seuraavasti: ”Työvoiman saatavuus asiantuntijatyöstä koneiden korjaajiin turvataan, jotta ruokajärjestelmä kykenee toimimaan häiriötilanteissakin omavaraisesti, joustavasti ja ennakoiden.” Pyydämme kiinnittämään huomiota suorittavaan portaaseen. Kuinka työvoima ja sen saatavuus turvataan myös poikkeusoloina? Meillä tulee olla varautumissuunnitelmat (vrt. lomitusjärjestelmät) siitä, kuinka sadot saadaan korjattua, eläimet hoidettua ja tuotanto toimitettua myös poikkeusolosuhteissa, jolloin normaali oloissa työtä tekeviä ei ehkä ole työvoimana saatavilla. Pölytyspalvelut on tuotantopanoksena saatava saman varautumiskonseptin alle.

Luku 3.3: Luonnon kantokyky

Yleisiä huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.3. luonnon kantokyky

-

Strateginen tavoite 1: Ruokaketjun ilmastovaikutukset vähentyvät

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 2: Luonnon monimuotoisuus lisääntyy ja luonnontila paranee

Huomioita ja havaintoja

Suomen Mehiläishoitajain Liitto SML Ry muistuttaa tarhamehiläisten tuottaman pölytyksen hyödyistä luonnon monimuotoisuuden vahvistamisessa samalla, kun mehiläispölytys toimii maatalouden arvokkaana tuotantopanoksena. SML myös edellyttää pölyttäjille ystävällisien kasvinsuojeluaineiden käyttöä ja muistuttaa tarhamehiläisten avulla tehtävästä biologisesta kasvitautientorjunnasta.

Strateginen tavoite 3: Ravinnepäästöt vähentyvät ja peltojen vesitalous paranee

Huomioita ja havaintoja

-

Luku 3.4: Ruokakulttuuri ja hyvinvointi

Yleisiä huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.4. Ruokakulttuuri ja hyvinvointi

-

Strateginen tavoite 1: Kotimaisten elintarvikkeiden käyttö lisääntyy ja ymmärrys ruokajärjestelmästä vahvistuu

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 2: Mahdollisuus terveelliseen ruokaan lisääntyy

Huomioita ja havainnot

-

Strateginen tavoite 3: Ruoka on osa rikasta ja elävää ruokakulttuuria

Huomioita ja havainnot

-

Strateginen tavoite 4: Yhteisöllisyys ruuan ympärillä kasvaa ja vahvistaa hyvinvointia

Huomioita ja havainnot

-

Luku 4: Kehitettävät valmiudet

Huomioita ja havainnot lukuun 4 Kehitettävät valmiudet

-

Muuta kommentoitavaa

Muita huomioita strategiasta.

Strategia vaikuttaa hyvältä. Toivomme strategialle selkeitä mittareita, jotta tavoitteiden saavuttamista voidaan seurata, ja tarvittaessa matkan varrella pystytään tekemään korjaavia toimenpiteitä, jos tavoite alkaa näyttää vaikeasti saavutettavalta.

Suomen Mehiläishoitajain Liitto SML Ry toivoo, että se pääsisi jatkossa osaksi asiantuntijaverkostoa, jolta lausuntoja ruokastrategiaan liittyen pyydetään. SML on myös mielellään käytettävissä mahdollisten lisätietojen antajaksi ja osallistuu mielellään erilaisiin työryhmiin ruokastrategian tiimoilta.

Kiitos, että huomioitte lausuntomme ruokastrategiaa muodostettaessa.

Eloranta Susanna

